

На цьому фоні підвищується ризик використання наданих преференцій іншими платниками, на яких ці норми не розповсюджуються в умовах агресивного податкового планування. Така практика не відповідає концепції управління комплаєнс-ризиком.

Для запобігання цих ризиків доцільним уявляється встановлення умови, згідно з якою відповідні платежі (єдиний податок та єдиний внесок) фізичні особи – підприємці першої та другої групи не сплачують тільки за ті місяці, в яких вони не здійснюють підприємницьку діяльність у зв'язку із введенням воєнного стану.

II. Запровадження єдиного податку для підприємців і юридичних осіб за правилами, що діють для ФОПів третьої групи, за ставкою 2%. До таких осіб не застосовується обмеження щодо обсягу доходу та кількості осіб, які перебувають з ними у трудових відносинах.

Ця новація несе певні ризики втрат бюджету, які мають бути обов'язково обраховані та які мають велике значення, особливо з огляду на необхідність зростання бюджетних видатків на утримання армії, на державне оборонне замовлення та видатків соціального характеру.

Зокрема, за підсумками 2020 року єдиний податок склав в доходах місцевих бюджетів частку 8,1 % або 38 031 млн. гривень [1]. За 2021 рік надходження єдиного податку склали 46,3 млрд гривень [2].

Зменшення ставки єдиного податку на 3 % неминуче призведе до втрат місцевих бюджетів. Вплив такого зменшення можна спрогнозувати на підставі більш детальної інформації щодо надходжень єдиного податку у розрізі окремих груп платників податку. До того ж ефект від зменшення податкових надходжень підсилиться за рахунок того, що фізичні особи-підприємці першої та другої груп взагалі звільнені від сплати податків.

Окрім того необхідно підрахувати втрати бюджету від несплати:

- ПДВ тими платниками ПДВ, як перейдуть на застосування ставки єдиного податку у розмірі 2 % без ПДВ;
- податку на прибуток платниками-юридичними особами, які перейдуть на спрощену систему зі загальної системи оподаткування;
- податку на доходи фізичних осіб підприємцями, які перейдуть на спрощену систему із загальної системи оподаткування.

Таким чином, подальше реформування податкової політики в специфічних

умовах сьогодення потребує системного підходу до вибору конкретних інструментів, виходячи зі сформульованих принципів, та розробки спеціальних заходів щодо протидії супутнім ризикам.

Список використаних джерел:

1. Міністерство фінансів України. Бюджет України 2020. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://mof.gov.ua/uk/statistichnij-zbirnik>.
2. Показники виконання зведеного бюджету України за 2021 рік. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://mof.gov.ua/uk/budget-process-projects-declaration>.

Григорій КОРИЦЬКИЙ

д. мед. н., професор кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу ЗУНУ,

Генеральний директор КНП «Тернопільська обласна
дитяча клінічна лікарня».

УПРАВЛІННЯ МЕДИЧНИМ ЗАКЛАДОМ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Воєнний стан, що виник у зв'язку з військовою агресією росії проти України став новою реальністю, що диктує нові підходи в роботі медичної системи до надання допомоги як Збройним Силам України, так і цивільному населенню. Під час воєнного стану в управлінні медичними закладами важливо зберегти потенціал для надання якісних медичних послуг, роботи в режимі надзвичайних ситуацій, прийняття оперативних рішень, що стосуються ресурсного супроводу, невідкладної медичної допомоги, створення максимально безпечних умов для лікарів та пацієнтів. В цій ситуації особливого значення набуває лідерські та комунікативні навички керівництва медичного закладу а також адаптований до нових умов інституційний базис [1-4].

Для того, щоб перекрити наявні кадрові прогалини важливо залучати студентів медичних освітніх закладів до роботи. Постійно комунікувати із роботою координаційної робочої групи МОЗ з питань лікування громадян України у закордонних клініках на період дії воєнного стану, а також щодо використання коштів Світового Банку (близько 45 млн. доларів США) на забезпечення лікарень пріоритетним для воєнного стану медичним обладнанням;

використовувати прискорену процедуру закупівлі медичних засобів за централізованими програмами. Зазначимо, що у медичних закладах сформовано запас медикаментів, медичних виробів, розхідних матеріалів, інфузійних розчинів тощо. Є чіткі механізми поповнення запасів та їх оновлення. Усі лікарні забезпечені автономними джерелами живлення.

Наказом від 24.02.2022 № 374 МОЗ затвердило Тимчасові заходи у закладах охорони здоров'я з метою забезпечення їх готовності для надання медичної допомоги постраждалим внаслідок військової агресії Російської Федерації проти України. Тимчасові заходи передбачають обов'язок закладу охорони здоров'я [3]:

1) забезпечити тимчасове припинення планових госпіталізацій пацієнтів, якщо: завантаження становить понад 70% ліжкового фонду терапевтичного профілю завантаження становить 50% ліжкового фонду хірургічного профілю відповідне рішення ухвалюють структурні підрозділи з питань охорони здоров'я обласних, Київської міської воєнних адміністрацій, з урахуванням тактичної ситуації;

2) забезпечити проведення медико-соціальної експертизи дорослому і дитячому населенню за спрощеною процедурою та заочно;

3) підготувати додаткові хірургічні команди для допомоги постраждалим внаслідок військової агресії Російської Федерації проти України;

4) вжити заходів щодо збільшення надання медичної допомоги із застосуванням телемедицини;

5) забезпечити прийом пацієнтів, що мають ознаки гострого респіраторного захворювання в окремих приміщеннях із дотриманням вимог інфекційного контролю;

6) забезпечити надання екстреної медичної допомоги в повному обсязі.

Водночас не підлягають припиненню термінові та невідкладні планові госпіталізації та планові операції, що пов'язані: з наданням медичної допомоги через ускладнений перебіг вагітності та пологи вагітним, роділлям, породіллям, новонародженим хворим на онкологічні захворювання наданням паліативної медичної допомоги в стаціонарних умовах іншими невідкладними та терміновими заходами з госпіталізації та плановими операціями, коли їх перенесення (відтермінування) несе серйозний ризик для життя і здоров'я.

Через війну в Україні та введення воєнного стану, Тернопільська обласна дитяча клінічна лікарня не проводить планових операцій, але працює у звичному

режимі та безперервно й у повному обсязі надає медичну допомогу як мешканцям міста, області, так і вимушено переселеним громадянам.

В умовах воєнного стану медичні заклади є потенційно вразливими установами, які залежать від зовнішньої підтримки та постачання. Крім того, в умовах суттєвих ризиків та факторних обмежень лікарні нерідко функціонують на межі своїх можливостей. Під час війни порушення стандартних систем комунікацій, порушення роботи служб зовнішньої підтримки або постачання може призвести до порушення основних лікарняних функцій, а навіть помірне раптове збільшення кількості хворих може вичерпати всі лікарняні резерви. Нестача співробітників і недовлік найважливішого обладнання та матеріалів можуть суттєво обмежити доступ до необхідної допомоги та негативно вплинути на професійну безпеку. Навіть для добре підготовлених лікарень ліквідація наслідків воєнного агресії є складним завданням, вирішення якого вимагає використання технологій ризик-менеджменту [5] та застосування превентивних або адаптивних стратегій з низкою необхідних заходів.

Список використаних джерел:

1. Методичні рекомендації щодо тактики хірургії контролю пошкоджень та стабілізації стану постраждалих на етапах евакуації. URL:<https://bit.ly/3sSzGN1>.
2. Про деякі питання порядку проведення медико-соціальної експертизи на період дії воєнного стану на території України. Постанова КМУ від 08 березня 2022 р. № 225 URL: <https://bit.ly/3HUgi6E>.
3. Про Тимчасові заходи у закладах охорони здоров'я з метою забезпечення їх готовності для надання медичної допомоги постраждалим внаслідок військової агресії Російської Федерації проти України. Наказ від 24.02.2022 № 374 МОЗ. URL: : <https://www.medsprava.com.ua/news/5152-robota-zoz-v-umovah-vonnogo-stanu>
4. Стандарт екстреної медичної допомоги «Медичне сортування при масовому надходженні постраждалих на ранньому госпітальному етапі» від 24.02.2022 № 368. URL: <https://www.medsprava.com.ua/news/5152-robota-zoz-v-umovah-vonnogo-stanu>
5. Medical surge capacity and capability. A management system for integrating medical and health resources during large-scale emergencies. Washington, D.C., U.S. Department of Health and Human Services, 2007 URL: <http://www.phe.gov/preparedness/planning/mscc/handbook/pages/default.aspx> (дата звернення 24.05.2022).